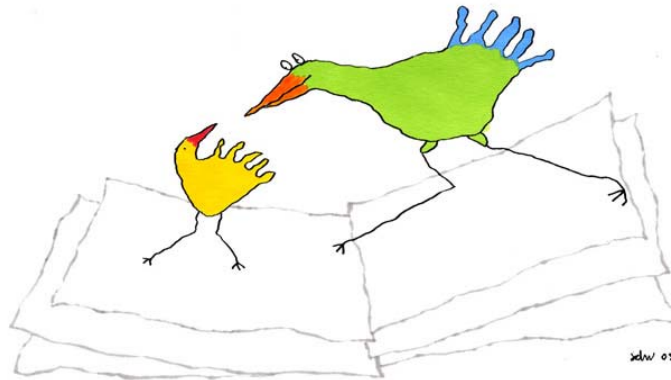
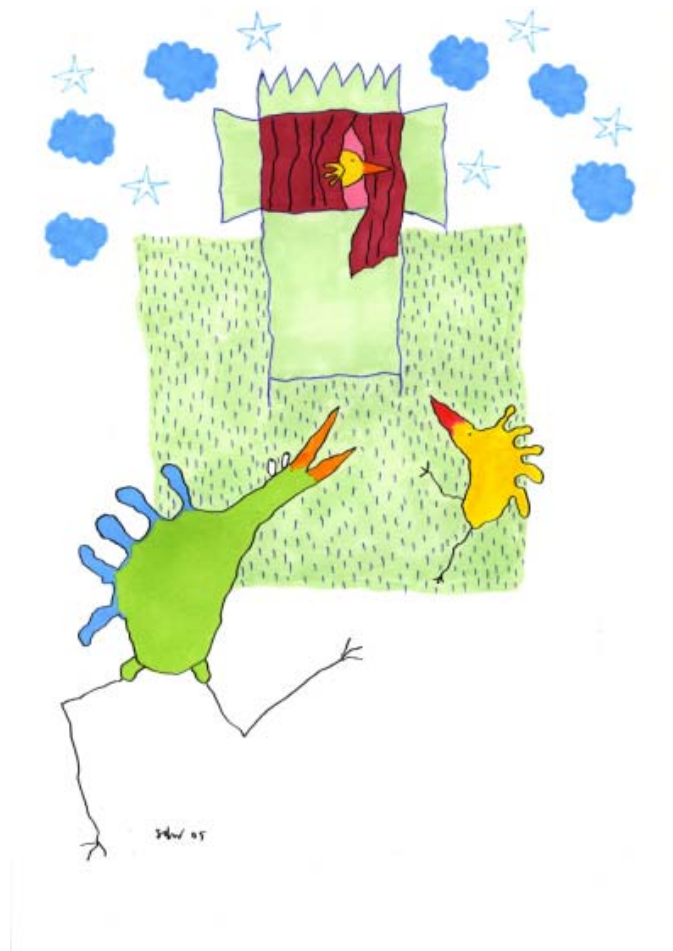

De Voorleesvogel

Tips bij interactief voorlezen

Dienst Openbare Bibliotheek Den Haag
Onderwijsbureau
070-3534552
hwi@dobdenhaag.nl

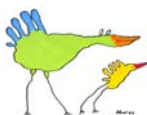

Bibliotheek
Gemeente Rotterdam

Gemeentebibliotheek Utrecht

Bibliotheek
Gemeente Den Haag

Interactief voorlezen

Het is de kunst van interactief voorlezen om dat zo te doen dat de kinderen gaan nadenken over wat er gebeurt. Dat ze onder woorden brengen wat ze beleven bij het verhaal of wat ze kennen uit eigen ervaringen.

(Interactief) voorlezen vraagt om zorgvuldige voorbereiding. U maakt de keuze welk boek u gaat voorlezen, uw eigen voorbereiding en de introductie van het verhaal vereisen aandacht, maar ook het voorlezen zelf, de manier van spreken en de ‘nabespreking’ of verwerking van het voorgelezene zijn belangrijk.

Een boek/verhaal kiezen

Stel uzelf bij het kiezen van een boek de volgende vragen

- moet het binnen een thema passen, dat aan de orde is;
- moet het aansluiten op een ervaring;
- zet het aan tot oplossingsgericht na- en meedenken;
- heeft het identificatiemogelijkheden;
- sluit het aan bij de belevingswereld en het taal-denkniveau van het kind;
- vertellen de illustraties duidelijk het verhaal;
- ondersteunt de tekst het plaatverhaal;
- is het formaat geschikt voor een grote of kleine groep;
- is het om (alleen) begeleid, of (ook) zelfstandig te lezen.

En let op de volgende aspecten

- kies af en toe een boek op rijm, dit vraagt om letterlijk voorlezen;
- zorg voor een gevarieerd aanbod: kleine en grote aanwijsboeken, verhalende en informatieve boeken, verschillende onderwerpen, diverse illustratoren;
- zorg voor een rijk gesorteerd aanbod van boeken die de kinderen zelf mogen bekijken op een vaste plaats, bijvoorbeeld in een boekenhoekje.

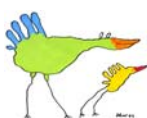
Eigen voorbereiding

- Lees vooraf het boek eerst zelf om te weten waar het verhaal over gaat.
- Bedenk wat van tevoren om uitleg vraagt en wat u tijdens het lezen door synoniemen kunt verduidelijken.

Vorbereiding en introductie voor de kinderen

Laat het voorleesplezier al beginnen voordat het boek opengaat door op een gezellig plekje te gaan zitten.

- Geef het kind het gevoel dat er echt tijd is om samen te genieten van het voorleesritueel.
- Introduceer het boek liefst in kleine groepjes.
- Zorg dat alle kinderen het boek en de platen goed kunnen zien.
- Zoek relevante knuffels, materialen om het verhaal tot leven te brengen en aanschouwelijk te maken.
- Gebruik ook al bij peuters termen die met boeken te maken hebben: titel, kaft, bladzijden, letter, woord
- Leg moeilijke woorden van tevoren kort uit; verduidelijk nieuwe begrippen verder tijdens het lezen.
- Maak de overgang naar de titel van het boek en praat over de voorkant. Bedenk samen waar het boek over zou kunnen gaan.

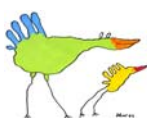
- Refereer hierbij zo mogelijk aan een ervaring of komende gebeurtenis.
- Gebruik concrete attributen en 'theaterspel', hiermee verrast u de kinderen, zij raken geboeid en worden nieuwsgierig.

Manier van vertellen en voorlezen

- Praat consequent in de tegenwoordige tijd of verleden tijd.
Vertelt u aan jonge kinderen, dan kunt u het beste eerst vertellen in het hier en nu; tijdens het terugblikken kunt u prima in de verleden tijd terugvertellen: en toen....en toen...
- Praat in hele zinnen en herhaal 'krom praten' door een juiste uitspraak; door goede taalvoorbeelden leert een kind goed praten.
- Lees langzaam, articuleer goed, kijk de kinderen regelmatig aan om hen betrokken te houden bij het boek
- Lees aantrekkelijk voor door stemgebruik: wisseling in volume (hard/zacht), tempo (vlug/langzaam), klemtoon en intonatie.
- Maak ook gebruik van non-verbaal gedrag: gezichtsuitdrukkingen en gebarentaal.
- Heel jonge kinderen zijn nog niet in staat naar complete verhalen te luisteren. Vertel daarom bij plaatjes of vertel een verhaal in eigen woorden.
- Geef de kinderen gelegenheid om te reageren op het verhaal.
- Laat af en toe bewust stiltes vallen om ruimte te geven voor reacties.
- Stel open vragen: wie, wat, en waar; maak de vragen steeds moeilijker.
- Laat de kinderen meepraten vanuit eigen ervaringen en ga daar op in: het is leuk om mee te gaan in de verhalen van de kinderen.
- Vraag op spannende momenten hoe het verhaal verder zou kunnen gaan.
- Gebruik de verzamelde materialen om het verhaal te verduidelijken.
- Zet het boek op een muziek- of kookboekstandaard, of op een kleine schildersezal; uitvergroete kopieën lenen zich bij uitstek voor de *kamishibai*, het vertelkastje. Zo kan iedereen de illustraties goed zien en heeft de verteller de handen vrij.

Na het voorlezen

- Vat na het voorlezen de belangrijkste elementen van het verhaal samen.
- Laat de kinderen het verhaal navertellen, gebruik eventueel de platen van het prentenboek om hen hierbij op weg te helpen.
- Leg zo mogelijk een link naar vergelijkbare ervaringen en gebeurtenissen uit het leven van de kinderen.
- Ga vanuit aanwijsboeken op zoek naar voorwerpen in de eigen omgeving: de wasmachine, de blikopener.
- Zing een toepasselijk liedje bij het verhaal; liedjes die zich voor tekstimprovisatie lenen, kunnen gemakkelijk worden aangepast.
- Maak een verteltafel, waarbij de kinderen het verhaal na kunnen spelen; kopieer de pagina's op losse, gelamineerde kaartjes. Bekijk samen de goede en logische volgorde.

- Herhaal het verhaal regelmatig en bevorder zo een steeds beter verhaalbegrip.
- Lees bepaalde fragmenten letterlijk voor: zo ervaren peuters al dat er zoiets als 'boekentaal' bestaat.
- Benoem (als grapje) eens expres iets verkeerd, als tenminste namen en begrippen bekend zijn.
- Stel bij herhaald voorlezen steeds nieuwe vragen.
- Pas nieuwe woorden bewust toe in praktische situaties in verband met woordenschatuitbreiding en begripsvorming.
- Doe met de kinderen een spel, knutselwerkje of andere activiteit die aansluit bij het verhaal.
- Gebruik ook andere boeken over het thema.
- Geef soms eens een boekje (met ouderbrief) mee naar huis om de ouders te betrekken bij wat u de kinderen voorleest.

